

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning grunnet forsinkelse.

Dato

14.09.2017

Saksnummer

2016-01142

Tjenesteytere

Norwegian

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise fra Malaga via Bergen til Oslo 8. oktober 2016. Flyvningen fra Bergen til Oslo med DY635 ble forsinket med over fem timer. Det ble oppgitt at forsinkelsen var en følgeskade på grunn av tekniske årsaker og at mannskap måtte hentes inn fra Trondheim.

Klager ble orientert om sine rettigheter, men klager fikk ikke vite hvor mye de ville få utbetalt om de avbrøt reisen, og fant derfor selv alternativ reisemåte. Reisefølget ønsket å leie bil eller ta tog, i stedet for å vente lenge i Bergen.

Klager har på ovennevnte bakgrunn fremsatt krav om 400 euro pr. person i henhold til EU-forordning 261/2004, totalt 2 000 euro for fem passasjerer.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

DY635 fra Bergen til Oslo 8. oktober 2016 ble forsinket med fem timer og 15 minutter som følge av kollisjon med fugl på tidligere avgang.

Flymaskin LN-NGU skulle opprinnelig operere flyvning DY635. Imidlertid kolliderte denne maskinen med en fugl når den opererte flyvning DY1753 fra Alicante til Bergen. Dette førte til at maskinen måtte gjennomgå lovpålagt undersøkelse, og den ble tatt ut av drift. Maskinen kunne derfor ikke operere neste flyvning DY635 fra Bergen til Oslo, og en ny maskin LN-NHD ble satt inn for å avhjelpe problemet. Det vises til fremlagt dokumentasjon for både flyvning DY1753 og DY635.

I henhold til Montrealkonvensjonen artikkel 19 og Luftfartsloven § 10-20, er fraktføreren ansvarlig for tap som følge av forsinkelse ved lufttransport av passasjerer, reisegods og gods, med mindre han godtgjør at han selv og hans folk har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller at dette ikke har vært mulig for dem

I henhold til dom C-402/07 i EU-domstolen (Sturgeon-dommen), er flyselskapene unntatt fra videre kompensasjon hvis forsinkelsen er under tre timer eller årsaken til forsinkelsen er ekstraordinære omstendigheter utenfor flyselskapets kontroll som forhindrer flyvningen. En omstendighet som er utenfor Norwegians kontroll er hendelser som ikke er forårsaket av en handling eller unnlatelse av flyselskapet.

Norwegian avviser på ovennevnte bakgrunn klagers krav om standardkompensasjon.

Nemnda bemerker

DY635 fra Bergen til Oslo 8. oktober 2016 ble forsinket med fem timer og 15 minutter.

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning, med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7, jf artikkel 5 nr. 3, jf. EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

Det er opplyst at flymaskin LN-NGU opprinnelig skulle operere flyvning DY635. Maskinen kolliderte imidlertid med en fugl når den opererte forutgående flyvning DY1753 fra Alicante til Bergen, jf. fremlagt dokumentasjon. Dette førte til at maskinen måtte gjennomgå lovpålagt undersøkelse, og den ble tatt ut av drift. Flyselskapet har opplyst at man satte inn en ny flymaskin LN-NHD så fort det lot seg gjøre.

I EU-domstolens dom av 4. mai 2017 (C-315/15, EU:C:2017:342) er det fastslått at kollisjon mellom et luftfartøy og en fugl skal omfattes av begrepet "ekstraordinære omstendigheter" som er omhandlet i forordningen artikkel 5 nummer 3. Det fremgår av dommen at en kollisjon mellom et fly og en fugl hverken etter sin karakter eller opprinnelse er et ledd i luftfartsselskapets alminnelige aktivitetsutøvelse, og ligger utenfor luftfartsselskapets faktiske kontroll da kollisjonen ikke er uløselig forbundet med fartøyets funksjonsmåte.

Dommen legger videre til grunn at det kan være flere ansvarlige, herunder flyselskapene, som må treffe nødvendige foranstaltninger for å hindre birdstrike, jf. avsnittene 39 og 40. Domstolen krever videre at det foretas en individuell vurdering av om flyselskapet "rent faktisk var i stand til direkte eller indirekte å treffe forebyggende forholdsregler for å nedsette eller forhindre kollisjonsrisikoen med fugler", jf. avsnitt 44. Flyselskapet har bevisbyrden for at det har truffet de rimelige forholdsreglene det har kunnet i det enkelte kollisjonstilfellet, jf. avsnitt 47.

Nemnda har i etterkant av EU-domstolens dom bedt Luftfartstilsynet gi en generell kommentar om hva som teknisk sett kan forventes av tiltak fra flyselskapenes side for

å unngå kollisjon med fugl. I en uttalelse av 14. september 2017 fra Luftfartstilsynet fremgår det at besetningen trenes på håndtering av kollisjoner med fugl om det skjer i lufta, samt på teknisk ivaretagelse på bakken. På forhånd får pilotene informasjon om fugletetthet på og omkring rullebane og i inn- og utflyvingsområdet. Det fremgår videre av uttalelsen, med videre henvisning til uttalelse fra Luftdyktighetsseksjonen, at det er umulig å unngå at kollisjoner med fugl skjer. Det er ingen tekniske metoder eller innretninger som kan fjerne risiko for dette, og flyplassoperatøren er den enhet som kan ha en viss kontroll gjennom skremsler, eksterminering eller stengning av flyplass. Luftfartstilsynet vurderer at kollisjon med fugl er et fenomen som må sidestilles med værforhold.

Nemnda legger etter dette til grunn at flyselskapet ikke hadde mulighet til å sikre seg mot kollisjonen.

Nemnda kan ikke se at forsinkelsen kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet.

Nemnda kan derfor ikke se at klager har krav på standarderstatning etter forordningen. Nemnda kan heller ikke se at klager har rett til erstatning på annet grunnlag.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler ikke at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Kirsti Pamphlett (Forbruker Europa)

Thomas Iversen (Forbrukerrådet)

Josefin Rydberg (SAS)

Gøran Jenssen (Widerøe)